

Մ Է Ճ Մ Ո Ւ Ա Յ Ը Հ Ա Վ Ա Տ Ի Ս

ՊԵՐՏԻՆԻԱՆԻԱ

(1868)

ՆՈՒՄԵՐՈ 144

1280 ՏԵՄԱՆ ԵՎԱԿԻԼԻ

ՍԵՏՈՒՆԱ ԻՆ ԲԱՆԿԱՆԻ
ՍԵՆՏԵՐԻ 10 ԿԵՅԱՂ ՍԵՏԻՄ
ԱՄԸ ԿԱՐԴԵ 5 " "

ԲԵՆԶԵՆՈՒ
ԱՂՈՍԹՈՍ 8

ԻՆ ԵՐԵՎԱՆ 21/3 ԿԵՅԱՂ ՍԵՏԻՄ
ՊԵՐՏԻՆԻԱՆԻԱ 1 " "
ՏԱՆԵՐԻ 30 ԳԵՅԻԼԵ 60 ԿԱՐԱՅ

ԱՄԱՐՈՒ 20 ՕԳՈՍՏ

ՏԻՆ ԿԱՐԱՅ	ԲԵՆԶԵՆՈՒ	ԵՐԵՎԱՆ
4235	4230	4218

ԹԵԼԵԳՐԱՖ

ԼՈՒՍՏԱՆ
ԲԱՐԻՍ
ՄԱՐՏԻՆԻ
ՎԵՆԵՆԱ

ԳԱՐԳԻՈ

ԱՄԹԱՆԻ 8 ԱՂՈՍԹՈՍ

ԹԵԼԵԳՐԱՖ

ԲՈՒԹԱՆԻԱՆԻ ամերիկացի միտրոպոլիտի, զուգարհի Եվգենի սրբազանի ինչ, Թիբեթի զատե ստատեթիկա Լապեր պեյ հաղորդելովին,

— Կիւմիւշխանէ խանէտաննտան օլուպ, Կիրիտ ճանիպինտէ պուլու, նան րիֆաթլու Թահիր պեյն րիքեալը Հիւմայուն գաբուճու պաշըլը,

— Լոտինէ Էվգաֆ միտրոպոլիտի, Էվգաֆը Հիւմայուն մեքթուպի օտաւը խիւլաֆաւնտան րիֆաթլու Լիւմէտ Լոտիպ պեյն Թեվէիս պուլ, րուլմուշ տուր:

Հօտրատան արնան խապեր, Լեւոնան Գաթաթլուին կեչէնտէ վեֆաթ իտէն րեյիսի Պիպ-Տօտա բաշանն Թէնի մեզարտան չըգարըլաբա, պիր Թագըմ հագարէթ օլուն մուշտուր: Լըրոբա զագէթալարը պու մատտէյի Միւսիլմանլարըն իւղեքինէ համլ իթմէք իսթերէր: Լաքին Լա Թիւրքի զագէթաւորնա ետալըլըրնա նեզարէն, չախաճա պիր նեֆսանիլէթ վե իտտապա մեպնի օլուպ վե հիւքիւմէթը մահալիլէյէ պու ճիւնհա սահիպինի պուլմագ իւչիւն խապէր վեքէնէ 50 պին զուրուշ վատ իթմիշ տիր:

— Թուրնօ Սեվէրինտէն Վ իզան Թիւ զագէթաւորնա կեչէն պիր Թեքէլ րաֆըն մեպինի պիգ տախի նեչը իւլէմիշ խոիք: Ս. Հանքի տը Գաթաթ

րօ, Լա Թիւրքի պիր մեկթիւպ եազարագ, մեզքիւր Թեքէլրաֆըն սըրֆ եալան օլտուղունու պեյան իտէր: Հէյլէքի Բի, Բաֆայէլ Մուխուլամ իսմինտէ Լահուտինին կեթիւրմիւշ օլտուղու իւչ եաշընտա գըզ չօճուգ, Պեքրատտա մուգիմ պիր Լահուտի չօճուղու իսիշ վե անը բետէրինէ կեթիւրմէքտէ իսիշ: Պու չօճուգ իւչ սէնէ գատար ագտէմ գօլէրա վագթի Բէճինա Լիքրայիմ իսմինտէ պիր ֆագըրէ Լահուտի գարըր, գօճասը Թաշրատա օլտուղու հալտէ, պիր գըզ չօճուգ տօղուրտուգտան սօղրա Էօլմիւշ վե չօճուղուն իսմինէ Բէճինա գօնուլմուշ իսէ տէ, Էճնէպի Թեպաւօրնտան պուլունան Լահուտիլէր, մերգումէյի Վալաթատա Լիւճէլինա իսմինտէ պիր Իրիսթիյան Էպէ եանընա գօյտուլար բի օրատա Բուճա վե Թալեանճա սեյլէմէյէ պաշլամը: Կեչէնլէրտէ չօճուղուն ամճաւը, չօճուղու Պեքրատտա բետէրինին եանընա կեթիւրմէք նիլէթի իլէ Մուխուլամ Թեպիմ իլէմիշ, ֆագաթ Մուխուլամ Թուրնօ— Սեվէրինէ եթիլտիլքտէ, Բուճար չօճուղուն Բուճ իսանընա աշնա օլտուղունու կեթերէք, չալընմըշ տըր զանն օլունարագ չօճուգ Էլինտէն ալընըր վե Մուխուլամ մահալէսէ իւգա օլունուր: Լահուտի միլլէթ մեճլիսի տէրհալ Սըրպ հիւքիւմէթինէ վուգուի հալի պիլտիրի, չիւնքի գըղըն պապասը վե Մուխուլամ Սըրպ լը տըրլար, վե Լահուտիլէրին ճեմիլէթի ումուլմիլէսի մեմուլարը տախի վուգուի հալի պաթէլէրագֆ Բուճանպօլ վե սայըր Թարաֆլարա պիլտիրի: Սըրպ հիւքիւմէթի իճապը իճրասընա պագմըշ օլտուղունտան,

չիմտիլէ գատար կերէք Մուխուլամ մըն վե կերէք չօճուղուն սալը վեքիւմիշ օլմասը մեմուլ օլունապիլի:

— Պեյօղլունտա Լիւթօնօրուլօ նամ ալուգաթը վուրան Տիմօ պիրատէր լէրին Լունան գանչէլէրիտսընտա իսթինթագլարընա պագըլմըշ վե պուգաթիլլէր ճուճա իրթէսի կիւնիւ Հիւրայա կեթիւրիլէճէք օլուպ, օրատա պիր ճինայէթ տիվանը հուղուրունտա մուհաքէմէլէրինէ պագըլաճագ մըշ:

— Իսկէնտէրիլէյէ կեթիլիլէն պիր եէնի կեմի հալուղու, Սիթատտան 27 կիւնտէ անճագ կեթիլիլէպիլմիշ տիր: Վաբօր գուլմանեալարը ճեսարէթ իթմէտիլէրինտէն, պիր գաշայ գալտըգտան սօղրա նիհայէթ Ֆեթիլ գուլմանեալար 320 պին ֆրանք ալըպ իքի վաբօր իլէ վե իսպիլճէ կիւճիլլէրէրէ զալէպէ իտէրէք, Բուկէնտէրիլէյէ սիւրիւքլէնմիշ: Պու հալուղա, աղ վագթը զարֆընտա պիր կեմի չեքիլիլ տուլու պօշանըր վե կեմի տախի գարատա գալըր:

Սրանստա սիկուրթա գուլմանեալարը օրթագ օլմուշլար վե 540 պին ֆրանք սիկուրթա իւճրէթի ալմըշլար տըր, պու հալուղուն մալի 31/2 միլիոն ֆրանքա օլմուշ տուր Սըսըր հիւքիւմէթինէ:

— Բագար կիւնքիւ ֆուրթունտա, Պեյօղլունտա այնալը չեչմէ Թապիր օլունան մահալտէ պիր խանէ իւղեքինէ ելըտըրմ տիւշմիշ, տէրու նիւտէ պիր Օսմանը գատընը վե չօճուղարը պուլունուպ, գօճասը օրատա տէյիլիմիշ, սօղրատան կեչիպ Էվինէ կիրէր վե օտա տէրունինտէ չօճուղարը վալիտէլէրինին Էթրաֆընա պիրիքմիշ վե գօրգու իչլիտէ:

տիրէր կիսի պիւր հալտէ կէօրէրէք պաշարէր ձէսարէթ վէրէճէք լաֆ. լար սէջլէմիչ իսէտէ, ձէվապ ալամա. տըղընտան եանդարընա կիտիպ պիւրի. սինի թուլթուղտա, քեաֆֆէսի պիւրտէն քիւլ օլմուշ օլտուղունու կէօրիւր :

— Հալտն օրտուկեհանտան ալա. ֆրանկա օգօստոս 5 թարիխի իլէ եա. զըլտըղընա նազարէն, իճրա օլու. նաճագ օլան տէօրթ պէջիւք թա. քիւլէրին տէօրտիւնձիւսիւ տախի զայէթ մէմնուն օլունաճագ սուրէթ. տէ իճրա օլունմուշ տուր : Քէզալիք մուհարէպէլէրտէ գօմանտա մէքքէզի իլէ մուխապէրաթ իչիւն իհտաս օ. լունան կէճէ վէ կիւնտիւղ թէլէղ. րաֆլարը թէճրիւպէսինէ պագըլըն վէ պու խուսուստա չօգ մէմնուն օ. լունաճագ խասսէլէր պուլունտու. զու թէպէլիւն իթմիշ տիր : Թէլէղ. րաֆ պէօլիւլիւ օրտուկեհանտան է. փէլիճէ ուղագտա պուլունան լէյմն օրմանլարընա գատար թէլէղրաֆ մուխապէրաթը գուրմուշ վէ օրտու. մէքքէզի իլէ հէր պիւր տագ րգէ մու. խապէրէ իթմիշ տիր :

— Միւլթէմէայի Վմէրիգանըն ձէնուպ գըլթալը ըէյիսի սապըգ Ռէ. ֆէրուրն Տէյվիս, մուհաքէմէ թահ. թընտա իքէն, հէր նասըլ իսէ մու. հաքէմէսի թէլէլիւր օլունմուշ վէ պու. տէֆա ֆամիլեա վէ չօլուգ չօճուղու իլէ Վիլմըրուլա եէթիւմիշ վէ կէրէք լնկիլիլիւր վէ կէրէք Վմէրիգալըլար թարաֆընտան պէջիւք իլթիֆաթ իլէ գապուլ օլունմուշ տուր :

— Բուսճուգ վէ Օ իշթօլ վագա. ալարը, հիւքիւմէթը մահալիլիլէ, խայը ենտիլէ վէրմիշ օլտուղունտան, էմըր զապըլթէյէ իթինա օլունմագտա պուլունմուշ տուր, վէ պիւլա թէկ. քիւրէ քիմսէնին պիւր թէրաֆա կիթ. մէսինէ միւսաատէ օլունմայօր :

— Պաղը ապօնաթլարըմըզ Պօղազ իչինտէ պուլունտուգլարընտան, քէնտի զաղէթալարընը պաղը մահալ. լէրէ պըրադըլմասընը թէմպիհ իթ. միշ օլտուգլարընտան, մուճիպինձէ իճրա օլունմագտա իսէ տէ, պու. գապիլտէն օլարագ իւչ նուսիս զա. զէթա քէօբըրիտէ տէնիլ համամընա պըրադըլմագտա իքէն, ատէմիլիլիլ պիւրի պու զաղէթալարըն սաթըճը էլթիտէ կէօրտիւլիւնիւ պիլլէրէ խա. պէր վէրտիլիլտէն, ապօնաթլար, պը. լուգըլաճագ մահալէրի էյիճէ խա.

պէր վէրմէլէրինի թէմէննի իտէ. ըիլ :

1 իլէլիւ 18 լէյլիւ :

Բամուգ միտլինի Նիւօրէան 107/8 11 Սաթըլ 2000 պալեա Օրլէան, Ռիյաթը գապի եալընըգլիինօ մալ :

1 թարի 18 լէյլիւ :

Թունա պուլտայը	45
Սըսըր պուլտայը	35/6
Ըրբա գալի	30
Թիֆթիք լնդարէ	42

Սըրիլէ 18 աղուլի :

Բատոս պուլտայ 130/126-39
Ըրփա տուրկուն 201/2

ԻՎԱՆԱԹ

Նաքիւրի Հահանէ նանը ազիլ թայինաթ իլուն թահն իթտիրիւ. մէքտէ պուլունան տագիդտէն հասըլ օլան պէլինձի նումէրօ տագիդին թալիպինէ ֆիրուլիթ իչիւն իշ պու. շէհըր աղօսթօս Նումինին օնունձու վէ օն իքինձի կէլէճէք ճումատ իրթէսի վէ բազար կիւնլէրի միւղայէտէսի իճրա օլաճաղընտան թալիպ օլանլէ. ըին մէգըիւր կիւնլէրտէ Տարը Հու. րայը ապէրիլէ կէլմէլէրի :

7 օգօստոս 1868

Պաղը Սէրալի

Բարիս թըպպիլէ մէքթէպինտէն չըգմա վէ տօգթօրուգ տէքթմասընա հայիլ օլան, վէ հայը միւտտէթ Բա. րիս խասթախանէլէրինտէ էքթէրնա. լըգ էթմիշ օլան, տօգթօր Պիտորոս Վ. րէնեան էֆէնտի, պու. տէֆա Տէրսա. տտէթէ կէլմիշ օլտուղունտան, հէր սալը կիւնլէրի, սապահըն սաաթ 4 տէն եէտիլէ գատար, Պէյօլլունտա լւմալը Սէլիտտէ Ն. 12 քէնտի խա. նէսինտէ խայրաթ օրորագ խասթա. լարա պագաճաղը, վէ քէնտիլինի խասթէթէն կէօրմէք իսթէյէնլէր ի. չիւն, հէր հաֆթա քէնչէմպէ վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի, սաաթ եէտիտէն օն պիւրէ գատար քէնտի խանէսինտէ կէօրէպիլէճէքլէրի, վէ միւսթաթիլ խանէլէրինէ իսթէյէնլէրէ տալի կիտէճէյի իլան օլունուր :

ԼՕԱԺԻՆ

ԺԻԼ, ՊԼԱՍԸ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՅ Ի ՖԻՆԱՆՍԵՐԵՆԵ

հոնգերձ կարէւոր ծանօթութեամբ

Ս. Կ. ՉԱԼԵԻԵԱՆ

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԵԱՄԲ

Յ. Մ. ԳԱՐԻԵԼԵԱՆԻ

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՏԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

1868

Իշ պու հիքեայէ խիթամ պու. մուշ օլտուղունտան Սահմու բաշա պաշընտա Պօյաճը Սանուկ աղանըն 220 Ն. տիւքքէանընտա, վէ Սաղուն չարսու պաշընտա Հէրիֆ բաշա խա. նըն գաբուսու գարըլսընտա Ն. 416 քիթապճը տիւքքէանընտա, Չագ. մագճըլար եօգուշու Գաֆաֆէանըն քիթապճը տիւքքէանընտա, օգօս. տոս նիհայէլինէ գատար իքի պու. չուք կիւմիւշ մէճիտիլէյէ սաթըլմագ. տա տըր, օգօստոստան աղըր, իւչ մէճիտիլէյէ սաթըլաճագ տըր մէգ. քիւր տիւքքէանլարտա Սնթէ Վը. րիսթօ վէ Սիղէրապլ նաման քի. թապլար տալի սաթըլմագտա տըր :

Ղայէլիլէ Խարիլէ Իսի ձին Տախէ

Ն. 44 Ղալթա խալէար խան :

Ըլա Գորանըղ սապունու, կէրէք աճը վէ կէրէք սուգ սու իլէ քէօ. բիւրիւպ, հէմ էլէրի եու մուշաորը հէմ չամաղըրը զայէթ պէյալ խոէր :

Քէզալիք, սալը Վմէրիգան խա. լիս Բէթթօլ կաղը վէ թամ 20 լիպրա. լէգ, վէ աթէշ եանընտա տալի օլ. տուղու հալտէ, սալա գաղա վուգու պուլմայաճաղը, իշ պու իքի ձինս մալ, էհվէն ֆիլաթ իլէ խալէար խա. նընտա 44 Ն. մաղաղատա սաթըլմագ. տա տըր :

17

ՍԱՀԻՊԻ ՄԵՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԵԹԱ

ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԼԳԻՆՏՃԵԱՆ

ԴՆԹԹՅՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ՍՕՐԵՆ Ն. 24

Ե. ՄԻԿԵԼԵՏԻՍԵԱՆ ԹԱԽԻԱՆԵՍԻՆԵ